

Posudek diplomové práce

Markéta Kadlecová: Královská zeměpisná společnost a její příspěvek k průzkumu jezer rovníkové Afriky a hledání pramenů Nilu. Praha 2015.

Otázka, kde pramení Nil, zajímala lidstvo od antiky, avšak až v 19. století se několik velkých britských cestovatelů zasloužilo o její zodpovězení. Důležitou roli, pokud šlo o tyto výsledky, sehrála svou podporou Královská zeměpisná společnost, založená roku 1830.

Autorka předložené práce se rozhodla prezentovat a zhodnotit význam vzniku a působnosti Královské zeměpisné společnosti pro geografický průzkum obecně, speciálně se soustřeďuje na průzkum jezer rovníkové Afriky a hledání pramenů Nilu. Je třeba říci, že jde o práci mimořádných kvalit, která je výsledkem soustředěného badatelského úsilí. Autorka využila svého půlročního pobytu v Británii ke studiu pramenů jak v archivu Královské zeměpisné společnosti, tak v British Library.

Pokud jde o strukturu práce, je dobře promyšlená a vyvážená. Text je rozdělen do tří nestejně rozsáhlých kapitol. První (*Afrika v dějinách objevitelství*, s. 6–10) má potřebnou informativně expoziční funkci. Jádro práce představují druhá a třetí kapitola, v nichž autorka prezentuje hlavní výsledky svého badatelského úsilí. Ve druhé kapitole (*Královská zeměpisná společnost*, s. 11–43) autorka seznamuje s organizacemi, které byly s ohledem na působnost předchůdkyněmi Královské zeměpisné společnosti (Královská společnost založená roku 1665, Africké sdružení a konečně Raleighův klub cestovatelů). Za nesporné pozitivum pokládám hodnocení významných osobností, které se zasloužily o podporu zeměpisného průzkumu (sir Joseph Banks, sir Clements Markham). V této

kapitole je dále věnována poměrně značná pozornost praktickému fungování společnosti. Nejvýznamnější výsledky přináší třetí kapitola (*Hledání pramenů Nilu*, s. 43–74). V ní autorka prezentuje a hodnotí průběh a výsledky cest, které podnikli viktoriánští velikáni, jako byli Robert Francis Burton, John Hannig Speke, James Augustus Grant a Samuel Baker.

Po odborné stránce předložený text podstatně převyšuje průměr diplomových prací, což je primárně determinováno studiem archivního materiálu a dobových publikací jednotlivých cestovatelů v Británii. Kolegyně Kadlecová se velmi důkladně seznámila s nejnovější odbornou literaturou k tématu (Buisseret, Carnochan, Jeal, Macleod, Newman, Trow, McVicker, Yeomen), také její seznam využitých odborných časopiseckých studií a internetových zdrojů svědčí o soustředěném zájmu a budí respekt. Stylistická úroveň textu je na velmi solidní úrovni. Text, který předložila Markéta Kadlecová, plně odpovídá požadavkům kladeným na tento druh odborných kvalifikačních prací. Doporučuji ho k obhajobě a navrhuji hodnocení klasifikačním stupněm v ý b o r n ě.

V Hostivici, 22. srpna 2015

Prof. PhDr. Aleš Skřivan, CSc.